

Aspect in de grammatica van het Nederlands

Ronny Boogaart, Maarten Bogaards, Milou Andree | Grote Taaldag 3-2-2023

Universiteit
Leiden

leiden
UNIVERSITY
CENTRE FOR
LINGUISTICS

Inhoud

1. Inleiding:

ANS3.0

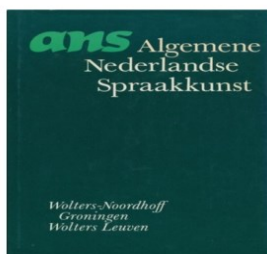
Opzet H30: Drie typen aspect

2. Interactie drie typen aspect

3. Specifieke constructie: *en maar* + infinitief

4. Aanleidingen voor vervolgonderzoek

Inleiding: ANS3.0

ANS1
1984

ANS2
1997

E-ANS
2002

- Herzieningsproject vanaf 2015
- Vanaf 2020 ondergebracht bij INT (Maaike Beliën, Frank Landsbergen)
- Nieuwe website (on-line)
- Inhoudelijke revisie
 - Taal(norm) verandert
 - Taalkundig onderzoek na 1995
 - Corpusdata (frequentiegegevens)

Algemene Nederlandse Spraakkunst

Zoek in de ANS

Hoofdstuk 12: Woordvorming is nu volledig herzien!

Welkom bij de Algemene Nederlandse Spraakkunst

Deze derde versie van de Algemene Nederlandse Spraakkunst (ANS) is de opvolger van de eerste twee edities (Wolters-Noordhoff 1984, Martinus Nijhoff en Wolters Plantyn 1997). Van de editie uit 1997 is in 2002 een webversie gemaakt. Deze is als **archief** beschikbaar. De versie op ans.ruhosting.nl zal op korte termijn **worden afgesloten**.

Over de ANS

- De geschiedenis van de ANS
- De doelstellingen en het doelpubliek
- Werkwijze bij de herziening
- Indeling en terminologie
- Welk Nederlands wordt in de ANS

Aspect: ANS₂ > ANS₃

30 Aspectualiteit

30.1 Algemene inleiding

30.2 Een verdeling in aspectuele klassen

30.2.1 Puntgebeurens en eindpuntgebeurens

30.2.2 Activiteiten

30.2.3 Toestanden

30.3 De manier waarop aspectualiteit wordt

uitgedrukt

30.3.1 Inleiding

30.3.2 De rol van de werkwoordelijke constituent
bij het uitdrukken van aspectualiteit

30.3.3 De rol van het onderwerp bij het uitdrukken
van aspectualiteit

30.3.4 Aspectualiteit met betrekking tot
tijdsbepalingen

30

30.1

30.1.1

30.1.1.1

30.1.1.2

30.1.1.3

30.1.1.4

30.1.2

30.1.2.1

30.1.2.2

30.1.2.3

30.1.2.4

30.1.2.5

30.1.3

30.2

30.2.1

30.2.1.1

30.2.1.2

30.2.2

30.2.2.1

30.2.2.2

30.2.2.3

30.2.3

30.2.3.1

30.2.3.2

30.2.3.3

30.2.3.4

30.2.3.5

30.2.4

30.2.4.1

30.2.4.2

30.2.4.3

30.2.4.4

30.2.4.5

30.2.4.6

30.2.4.7

30.2.5

30.2.5.1

30.2.5.2

30.2.5.3

30.3

30.3.1

30.3.1.1

30.3.1.2

30.3.1.3

30.3.2

30.3.2.1

30.3.2.2

30.3.2.3

30.3.2.4

30.3.3

30.3.3.1

30.3.3.2

Aspect

Aspect van werkwoorden

Aspectuele kenmerken van werkwoorden

Eindpunt

Tijdsduur

Verandering

Indeling in situatietypen

Situatietypen

Toestanden

Activiteiten

Eindpuntgebeurens

Puntgebeurens

Semelfactieven

Aspectuele voorvoegsels

Aspect van constructies

Aspectuele kenmerken van constructies

Fasen

Interactie tussen het aspect van constructies en werkwoorden

Constructies met een houdings- of bewegingswerkwoord

Zitten/staan/liggen/lopen + te + infinitief

Zitten/staan/liggen + voltooid deelwoord

Op het punt staan + (om) te/van (te) + infinitief

*Aan het-*constructies

Aan het + infinitief + zijn

Aan het + infinitief + gaan/slaan/zich zetten/(ge)raken/komen

Aan het + infinitief + brengen/maken/krijgen/zetten

Aan het + infinitief + blijven/houden

Aan de + werkwoordstam + matrixwerkwoord

Aspectuele werkwoorden

Beginnen/starten te/met + infinitief

Gaan + infinitief

Komen te + infinitief

Blijven + infinitief

Door/Verder(gaan met + infinitief)

Ophouden/Stoppen te/met + infinitief

Plegen te + infinitief

Overige aspectuele constructies

Constructies met *bezig*

En maar + infinitief

Worden + zelfstandig/bijvoeglijk naamwoord

Aspect van de zin

Aspectuele kenmerken van zinnen

Terminatief en duratief

Het aspect van de zin als rekensom

Overige (kenmerken van) zinsdelen met aspectueel effect

Werkwoordstijden en aspect

Onvoltooid tegenwoordige tijd

Onvoltooid verleden tijd

Voltooid tegenwoordige tijd

Voltooid verleden tijd

Bepalingen met aspectueel effect

Ruimtelijke bepalingen

Tijdsbepalingen

Aspect: ANS₂ > ANS₃

30 Aspectualiteit ^

30.1 Algemene inleiding

30.2 Een verdeling in aspectuele klassen ^

30.2.1 Puntgebeurens en eindpuntgebeurens ∨

30.2.2 Activiteiten

30.2.3 Toestanden

30.3 De manier waarop aspectualiteit wordt
uitgedrukt ^

30.3.1 Inleiding

30.3.2 De rol van de werkwoordelijke constituent
bij het uitdrukken van aspectualiteit ∨

30.3.3 De rol van het onderwerp bij het uitdrukken
van aspectualiteit

30.3.4 Aspectualiteit met betrekking tot
tijdsbepalingen

30

30.1

30.1.1

30.1.1.1

30.1.1.2

30.1.1.3

30.1.1.4

30.1.2

30.1.2.1

30.1.2.2

30.1.2.3

30.1.2.4

30.1.2.5

30.1.3

30.2

30.2.1

30.2.1.1

30.2.1.2

30.2.2

30.2.2.1

30.2.2.2

30.2.2.3

30.2.3

30.2.3.1

30.2.3.2

30.2.3.3

30.2.3.4

30.2.3.5

30.2.4

30.2.4.1

30.2.4.2

30.2.4.3

30.2.4.4

30.2.4.5

30.2.4.6

30.2.5

30.2.5.1

30.2.5.2

30.2.5.3

30.3

30.3.1

30.3.1.1

30.3.1.2

30.3.1.3

30.3.2

30.3.2.1

30.3.2.2

30.3.2.3

30.3.2.4

30.3.3

30.3.3.1

30.3.3.2

Aspect

Aspect van werkwoorden

Aspectuele kenmerken van werkwoorden

Eindpunt

Tijdsduur

Verandering

Indeling in situatietypen

Situatietypen

Toestanden

Activiteiten

Eindpuntgebeurens

Puntgebeurens

Semelfactieven

Aspectuele voorvoegsels

Aspect van constructies

Aspectuele kenmerken van constructies

Fasen

Interactie tussen het aspect van constructies en werkwoorden

Constructies met een houdings- of bewegingswerkwoord

Zitten/staan/liggen/lopen + te + infinitief

Zitten/staan/liggen + voltooid deelwoord

Op het punt staan + (om) te/van (te) + infinitief

*Aan het-*constructies

Aan het + infinitief + zijn

Aan het + infinitief + gaan/slaan/zich zetten/(ge)raken/komen

Aan het + infinitief + brengen/maken/krijgen/zetten

Aan het + infinitief + blijven/houden

Aan de + werkwoordstam + matrixwerkwoord

Aspectuele werkwoorden

Beginnen/starten te/met + infinitief

Gaan + infinitief

Komen te + infinitief

Blijven + infinitief

Door/Verder(gaan met + infinitief)

Ophouden/Stoppen te/met + infinitief

Plegen te + infinitief

Overige aspectuele constructies

Constructies met *bezig*

En maar + infinitief

Worden + zelfstandig/bijvoeglijk naamwoord

Aspect van de zin

Aspectuele kenmerken van zinnen

Terminatief en duratief

Het aspect van de zin als rekensom

Overige (kenmerken van) zinsdelen met aspectueel effect

Werkwoordstijden en aspect

Onvoltooid tegenwoordige tijd

Onvoltooid verleden tijd

Voltooid tegenwoordige tijd

Voltooid verleden tijd

Bepalingen met aspectueel effect

Ruimtelijke bepalingen

Tijdsbepalingen

Aspect: ANS₂ > ANS₃

30 Aspectualiteit

- 30.1 Algemene inleiding
- 30.2 Een verdeling in aspectuele klassen
 - 30.2.1 Puntgebeurens en eindpuntgebeurens
 - 30.2.2 Activiteiten
 - 30.2.3 Toestanden
- 30.3 De manier waarop aspectualiteit wordt uitgedrukt
 - 30.3.1 Inleiding
 - 30.3.2 De rol van de werkwoordelijke constituent bij het uitdrukken van aspectualiteit
 - 30.3.3 De rol van het onderwerp bij het uitdrukken van aspectualiteit
 - 30.3.4 Aspectualiteit met betrekking tot tijdsbepalingen

30 Aspect

30.1 Aspect van werkwoorden

- 30.1.1 Aspectuele kenmerken van werkwoorden
 - 30.1.1.1 Eindpunt
 - 30.1.1.2 Tijdsduur
 - 30.1.1.3 Verandering
 - 30.1.1.4 Indeling in situatietypen
- 30.1.2 Situatietypen
 - 30.1.2.1 Toestanden
 - 30.1.2.2 Activiteiten
 - 30.1.2.3 Eindpuntgebeurens
 - 30.1.2.4 Puntgebeurens
 - 30.1.2.5 Semelfactieven
- 30.1.3 Aspectuele voorvoegsels

30.2 Aspect van constructies

- 30.2.1 Aspectuele kenmerken van constructies
 - 30.2.1.1 Fasen
 - 30.2.1.2 Interactie tussen het aspect van constructies en werkwoorden
- 30.2.2 Constructies met een houdings- of bewegingswerkwoord
 - 30.2.2.1 *Zitten/staan/liggen/lopen + te + infinitief*
 - 30.2.2.2 *Zitten/staan/liggen + voltooid deelwoord*
 - 30.2.2.3 *Op het punt staan + (om) te/van (te) + infinitief*
- 30.2.3 Aan het-constructies
 - 30.2.3.1 *Aan het + infinitief + zijn*
 - 30.2.3.2 *Aan het + infinitief + gaan/slaan/zich zetten/(ge)raken/komen*
 - 30.2.3.3 *Aan het + infinitief + brengen/maken/krijgen/zetten*
 - 30.2.3.4 *Aan het + infinitief + blijven/houden*
 - 30.2.3.5 *Aan de + werkwoordstam + matrixwerkwoord*
- 30.2.4 Aspectuele werkwoorden
 - 30.2.4.1 *Beginnen/starten te/met + infinitief*
 - 30.2.4.2 *Gaan + infinitief*
 - 30.2.4.3 *Komen te + infinitief*
 - 30.2.4.4 *Blijven + infinitief*
 - 30.2.4.5 *Door/Verder(gaan met + infinitief)*
 - 30.2.4.6 *Ophouden/Stoppen te/met + infinitief*
 - 30.2.4.7 *Plegen te + infinitief*
- 30.2.5 Overige aspectuele constructies
 - 30.2.5.1 Constructies met *bezig*
 - 30.2.5.2 *En maar + infinitief*
 - 30.2.5.3 *Worden + zelfstandig/bijvoeglijk naamwoord*

30.3 Aspect van de zin

- 30.3.1 Aspectuele kenmerken van zinnen
 - 30.3.1.1 Terminatief en duratief
 - 30.3.1.2 Het aspect van de zin als rekensom
 - 30.3.1.3 Overige (kenmerken van) zinsdelen met aspectueel effect
- 30.3.2 Werkwoordstijden en aspect
 - 30.3.2.1 Onvoltooid tegenwoordige tijd
 - 30.3.2.2 Onvoltooid verleden tijd
 - 30.3.2.3 Voltooid tegenwoordige tijd
 - 30.3.2.4 Voltooid verleden tijd
- 30.3.3 Bepalingen met aspectueel effect
 - 30.3.3.1 Ruimtelijke bepalingen
 - 30.3.3.2 Tijdsbepalingen

30.1 Aspect van werkwoorden

- Situatietypen
- Eindpunt/tijdsduur/verandering
- Vijf situatietypen
- Interactie met transitiviteit en de aard van het object

SITUATIETYPE	Tijdskenmerken			Voorbeelden
	EINDPUNT	TIJDSDUUR	VERANDERING	
TOESTAND	n.v.t.	ja	nee	<i>weten, vrezen, honger hebben, mooi zijn, houden van</i>
ACTIVITEIT	nee	ja	ja	<i>werken, wandelen, eten, lachen, een kar duwen</i>
EINDPUNTGEBEUREN	ja	ja	ja	<i>drogen, ontdooien, een ei eten, een portret schilderen</i>
PUNTGEBEUREN	ja	nee	n.v.t.	<i>ontploffingen, doodgaan, vinden, winnen, de top bereiken</i>
SEMELFACTIEF	nee	nee	n.v.t.	<i>kloppen, niezen, flikkeren</i>

30.2 Aspect van constructies

- Fasen: beginpunt, eindpunt, middenfase
- Beginfase:
 - Ingressief/Inchoatief/Resumptief/Prospectief
- Middenfase:
 - Progressief/Continuatief/Resultatief/Habitueel
- Eindfase
 - Egressief

Fase	Specificatie	Type aspect	Constructie(s)		
Beginfase	begin van een ACTIVITEIT of EINDPUNTGEBEUREN	INGRESSIEF	<i>beginnen/starten te/met + infinitief (30.2.4.1)</i>		
			<i>gaan + infinitief (30.2.4.2)</i>		
			<i>komen te + infinitief (30.2.4.3)</i>		
			<i>aan het + infinitief + gaan / slaan / zich zetten / (ge)raken / komen (30.2.3.2)</i>		
Beginfase	begin van een TOESTAND (verandering van toestand)	INCHOATIEF	<i>aan het + infinitief + brengen / maken / krijgen / zetten (30.2.3.3)</i>		
			<i>aan de + werkwoordstam + gaan / (ge)raken / komen / brengen / krijgen (30.2.3.5)</i>		
			<i>bezig gaan met + infinitief (30.2.5.1)</i>		
			<i>worden + zelfstandig/bijvoeglijk naamwoord (30.2.5.3)</i>		
Beginfase	situatie is eerder onderbroken en wordt hervat	RESUMPTIEF	<i>door/verder(gaan met + infinitief) (30.2.4.5)</i>		
			situatie is mogelijk ophanden	PROSPECTIEF	<i>op het punt staan (om) te/van (te) + infinitief (30.2.2.3)</i>
					<i>aan het + infinitief + zijn (30.2.3.1)</i>
					<i>zitten / staan / liggen / hangen / lopen te + infinitief (30.2.2.1)</i>
<i>bezig zijn (om) te/met + infinitief (30.2.5.1)</i>					
Middenfase	---	PROGRESSIEF	<i>blijven + infinitief (30.2.4.4)</i>		
			<i>aan het + infinitief + blijven/houden (30.2.3.4)</i>		
			<i>aan de + werkwoordstam + blijven/houden (30.2.3.5)</i>		
		CONTINUATIEF	<i>door/verder(gaan met + infinitief) (30.2.4.5)</i>		
			<i>en maar + infinitief (30.2.5.2)</i>		
			<i>bezig blijven (om) te/met + infinitief (30.2.5.1)</i>		
Middenfase	situatie is voortgevloeid uit afronding van eerdere situatie en duurt nu voort	RESULTATIEF	<i>zitten/staan/liggen + voltooid deelwoord (30.2.2.2)</i>		
			Middenfase	situatie is een gewoonte	HABITUEEL
Eindfase	-	EGRESSIEF			

30.3 Aspect van de zin

- “We kunnen de zin zien als een soort ‘rekensom’, waarbij de input bestaat uit werkwoorden, constructies en andere zinsdelen, en de uitkomst ofwel TERMINATIEF ofwel DURATIEF kan zijn.” (ANS3.0, 30.3.1.2)
- ZIN (CONSTRUCTIE (WW))
- De bijdrage van werkwoordstijden (voltooid/onvoltooid)
- De bijdrage van temporele en ruimtelijke bepalingen

Ze is een portret aan het schilderen geweest

Werkwoord	<i>schilderen</i>	ACTIVITEIT
	<i><u>een portret</u> schilderen</i>	EINDPUNTGEBEUREN
Constructie	<i>aan het INFINITIEF zijn</i>	PROGRESSIEF
Zin	v.t.t.	TERMINATIEF

- Combinatiemogelijkheden
 - CONSTRUCTIE(WW)
 - CONSTRUCTIE(CONSTRUCTIE(WW))
- *Aan het* + infinitief + *zijn* (progressief aspect)
 - **SEMELFACTIEF**

Ook *was* ze vanochtend weer *aan het niezen*. Ik hoop niet dat er weer een verkoudheid aankomt.
[SoNaR WR-P-E-A-0006450778]
 - **PUNTGEBEUREN**

Vorig jaar raakten in Dinant al een treinbegeleider en een reiziger zwaargewond toen ze onder een trein terechtkwamen die *aan het vertrekken was*. [SoNaR WS-U-E-A-0000386869]
 - **TOESTAND**

Inmiddels is achter mij een hele stoet auto's aan het toeteren en *boos aan het zijn* omdat ik stilsta.
[<https://ikhouvanhorrorfantasyenspanning.wordpress.com/2019/01/14/voorproefje-onmenselijk-verliefd/>]

- *Aan het* + infinitief + *zijn* (progressief aspect)

- **SEMELFACTIEF**

Ook *was* ze vanochtend weer *aan het niezen*. Ik hoop niet dat er weer een verkoudheid aankomt.
[SoNaR WR-P-E-A-0006450778]

- **PUNTGEBEUREN**

Vorig jaar raakten in Dinant al een treinbegeleider en een reiziger zwaargewond toen ze onder een trein terechtkwamen die *aan het vertrekken was*. [SoNaR WS-U-E-A-0000386869]

- **TOESTAND**

Inmiddels is achter mij een hele stoet auto's aan het toeteren en *boos aan het zijn* omdat ik stilsta.
[<https://ikhouvanhorrorfantasyenspanning.wordpress.com/2019/01/14/voorproefje-onmenselijk-verliefd/>]

Oud situatietype	Eigenschap die verandert	Nieuw situatietype
SEMELFACTIEF	[−TIJDSDUUR] > [+TIJDSDUUR]	ACTIVITEIT
PUNTGEBEUREN	[−TIJDSDUUR] > [+TIJDSDUUR]	EINDPUNTGEBEUREN
TOESTAND	[−VERANDERING] > [+VERANDERING]	ACTIVITEIT

Interacties

- *Aan het* + infinitief + *zijn* (progressief aspect)

Oud situatietype	Eigenschap die verandert	Nieuw situatietype
SEMELFACTIEF	$[-\text{TIJDSDUUR}] > [+ \text{TIJDSDUUR}]$	ACTIVITEIT
PUNTGEBEUREN	$[-\text{TIJDSDUUR}] > [+ \text{TIJDSDUUR}]$	EINDPUNTGEBEUREN
TOESTAND	$[-\text{VERANDERING}] > [+ \text{VERANDERING}]$	ACTIVITEIT

- *Beginnen te* + infinitief (ingressief aspect)

- **SEMELFACTIEF**

Ze begon te niezen.

- **PUNTGEBEUREN**

De trein begon te vertrekken.

- **TOESTAND**

??*Hij begon boos te zijn.*

Vergelijkbare eis op $[+\text{TIJDSDUUR}]$ en $[+\text{VERANDERING}]$

➡ Onverwachte overeenkomst in interactie 2x CONSTRUCTIE(WW)

Interacties

- Continuatieve constructies: ‘niet stoppen met’

- *blijven* + infinitief
- *aan het* + infinitief + *blijven/houden*
- *aan de* + werkwoordstam + *blijven/houden*
- *door/verder(gaan met)* + infinitief
- *bezig blijven (om) te/met* + infinitief
- *en maar* + infinitief

Helene *bleef* zitten.

*Helene *bleef aan het* zitten.

*Helene *bleef aan de* zit.

*Helene *zat door/verder*.

??Helene *ging door/verder met* zitten.

*Helene *bleef bezig te/met* zitten.

?En Helene *maar* zitten!

1. Combinatie met toestanden

Interacties

- Continuatieve constructies: ‘niet stoppen met’
 - *blijven* + infinitief ?De wespen *bleven hun nest bouwen*.
 - *aan het* + infinitief + *blijven/houden* *De wespen *bleven hun nest aan het bouwen*.
 - *aan de* + werkwoordstam + *blijven/houden* *De wespen *bleven hun nest aan de bouw*.
 - *door/verder(gaan met)* + infinitief ??De wespen *bouwden hun nest door/verder*.
De wespen gingen door/verder met het bouwen van hun nest.
 - *bezig blijven (om) te/met* + infinitief De wespen *bleven bezig hun nest te bouwen*.
 - *en maar* + infinitief ?En de wespen *maar hun nest bouwen!*

1. Combinatie met toestanden

2. Combinatie met eindpuntgebeurens

Interacties

- Continuatieve constructies: ‘niet stoppen met’
 - *blijven* + infinitief De chauffeur *bleef* zitten wachten.
 - *aan het* + infinitief + *blijven/houden* *De chauffeur *bleef aan het* wachten zitten.
 - *aan de* + werkwoordstam + *blijven/houden* *De chauffeur *bleef aan de* wacht zitten.
 - *door/verder(gaan met)* + infinitief ??De chauffeur *ging door/verder met* zitten wachten.
 - *bezig blijven (om) te/met* + infinitief ??De chauffeur *bleef bezig met* zitten wachten.
 - *en maar* + infinitief *En de chauffeur maar* zitten wachten!

1. Combinatie met toestanden

2. Combinatie met eindpuntgebeurens

**3. Combinatie met andere aspectuele constructies
(bv. zitten te + infinitief)**

Interacties

- Continuatieve constructies: ‘niet stoppen met’
 - *blijven* + infinitief
 - *aan het* + infinitief + *blijven/houden*
 - *aan de* + werkwoordstam + *blijven/houden*
 - *door/verder(gaan met)* + infinitief
 - *bezig blijven (om) te/met* + infinitief
 - *en maar* + infinitief

1. Combinatie met toestanden

2. Combinatie met eindpuntgebeurens

3. Combinatie met andere aspectuele constructies

(bv. zitten te + infinitief)

Onverwachte verschillen in interacties
CONSTRUCTIE(CONSTRUCTIE((WW)) en
CONSTRUCTIE(WW) tussen continuatieven

- Met en zonder expliciet subject
- CONTINUATIEF ASPECT en negatieve evaluatie (Broekhuis & Corver, 2017)
- *En maar zeggen* dat ik niet auto kan rijden!
- *En ik maar denken* dat ik een bemoeizuchtige schoonmoeder heb.

<i>En maar</i> + infinitief	
denken	338
klagen	51
blijven + infinitief	44
wachten	44
hopen	43
roepen	25
zeggen	22
werken	20
lachen	19
betalen	15

Tabel 1. Meest frequente infinitieven bij *en maar* + infinitief (top 10).

Mark Rijk
@MarkRijk

Als antwoord op [@chrisje999](#)

En maar bezig blijven om Jumbo te betichten van foutjes. Zo vermoeiend en kinderachtig 🙄

4:17 p.m. · 18 apr. 2021

-Max- 🇳🇱 🇵🇹 🇪🇺 🇮🇹 🇪🇺
@123Max6

Als antwoord op [@Brigitt57027677](#)

En maar doorgaan met zeuren en klagen.

1:18 p.m. · 19 sep. 2022

Vervolgonderzoek

30	Aspect
30.1	Aspect van werkwoorden
30.1.1	Aspectuele kenmerken van werkwoorden
30.1.1.1	Eindpunt
30.1.1.2	Tijdsduur
30.1.1.3	Verandering
30.1.1.4	Indeling in situatietypen
30.1.2	Situatietypen
30.1.2.1	Toestanden
30.1.2.2	Activiteiten
30.1.2.3	Eindpuntgebeurens
30.1.2.4	Puntgebeurens
30.1.2.5	Semelfactieven
30.1.3	Aspectuele voorvoegsels
30.2	Aspect van constructies
30.2.1	Aspectuele kenmerken van constructies
30.2.1.1	Fasen
30.2.1.2	Interactie tussen het aspect van constructies en werkwoorden
30.2.2	Constructies met een houdings- of bewegingswerkwoord
30.2.2.1	<i>Zitten/staan/liggen/lopen + te + infinitief</i>
30.2.2.2	<i>Zitten/staan/liggen + voltooid deelwoord</i>
30.2.2.3	<i>Op het punt staan + (om) te/van (te) + infinitief</i>
30.2.3	Aan het-constructies
30.2.3.1	<i>Aan het + infinitief + zijn</i>
30.2.3.2	<i>Aan het + infinitief + gaan/slaan/zich zetten/(ge)raken/komen</i>
30.2.3.3	<i>Aan het + infinitief + brengen/maken/krijgen/zetten</i>
30.2.3.4	<i>Aan het + infinitief + blijven/houden</i>
30.2.3.5	<i>Aan de + werkwoordstam + matrixwerkwoord</i>
30.2.4	Aspectuele werkwoorden
30.2.4.1	<i>Beginnen/starten te/met + infinitief</i>
30.2.4.2	<i>Gaan + infinitief</i>
30.2.4.3	<i>Komen te + infinitief</i>
30.2.4.4	<i>Blijven + infinitief</i>
30.2.4.5	<i>Door/Verder(gaan met + infinitief)</i>
30.2.4.6	<i>Ophouden/Stoppen te/met + infinitief</i>
30.2.4.7	<i>Plegen te + infinitief</i>
30.2.5	Overige aspectuele constructies
30.2.5.1	Constructies met <i> bezig</i>
30.2.5.2	<i>En maar + infinitief</i>
30.2.5.3	<i>Worden + zelfstandig/bijvoeglijk naamwoord</i>
30.3	Aspect van de zin
30.3.1	Aspectuele kenmerken van zinnen
30.3.1.1	Terminatief en duratief
30.3.1.2	Het aspect van de zin als rekensom
30.3.1.3	Overige (kenmerken van) zinsdelen met aspectueel effect
30.3.2	Werkwoordstijden en aspect
30.3.2.1	Onvoltooid tegenwoordige tijd
30.3.2.2	Onvoltooid verleden tijd
30.3.2.3	Voltooid tegenwoordige tijd
30.3.2.4	Voltooid verleden tijd
30.3.3	Bepalingen met aspectueel effect
30.3.3.1	Ruimtelijke bepalingen
30.3.3.2	Tijdsbepalingen

Vervolg

30.2

Aspect van constructies

30.2.1

Aspectuele kenmerken van constructies

30.2.1.1

Fasen

30.2.1.2

Interactie tussen het aspect van constructies en werkwoorden

30.2.2

Constructies met een houdings- of bewegingswerkwoord

30.2.2.1

Zitten/staan/liggen/lopen + te + infinitief

30.2.2.2

Zitten/staan/liggen + voltooid deelwoord

30.2.2.3

Op het punt staan + (om) te/van (te) + infinitief

30.2.3

Aan het-constructies

30.2.3.1

Aan het + infinitief + zijn

30.2.3.2

Aan het + infinitief + gaan/slaan/zich zetten/(ge)raken/komen

30.2.3.3

Aan het + infinitief + brengen/maken/krijgen/zetten

30.2.3.4

Aan het + infinitief + blijven/houden

30.2.3.5

Aan de + werkwoordstam + matrixwerkwoord

30.2.4

Aspectuele werkwoorden

30.2.4.1

Beginnen/starten te/met + infinitief

30.2.4.2

Gaan + infinitief

30.2.4.3

Komen te + infinitief

30.2.4.4

Blijven + infinitief

30.2.4.5

Door/Verder(gaan met + infinitief)

30.2.4.6

Ophouden/Stoppen te/met + infinitief

30.2.4.7

Plegen te + infinitief

30.2.5

Overige aspectuele constructies

30.2.5.1

Constructies met bezig

30.2.5.2

En maar + infinitief

30.2.5.3

Worden + zelfstandig/bijvoeglijk naamwoord

Vervolgonderzoek: *Argumentselectie*

Werkwoordelijk

Naamwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

op het punt van + infinitief + staan

beginnen te + infinitief

beginnen met + infinitief

bezig zijn (om) te + infinitief

bezig zijn met + infinitief

aan het + infinitief + zijn

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Argumentselectie*

Werkwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt de wedstrijd te winnen.

beginnen te + infinitief

bezig zijn (om) te + infinitief

aan het + infinitief + zijn

Naamwoordelijk

op het punt van + infinitief + staan

...op het punt van (het) winnen (van de wedstrijd).

beginnen met + infinitief

bezig zijn met + infinitief

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Argumentselectie*

Werkwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt de wedstrijd te winnen.

beginnen te + infinitief

Hanna begint cupcakes te bakken.

bezig zijn (om) te + infinitief

aan het + infinitief + zijn

Naamwoordelijk

op het punt van + infinitief + staan

...op het punt van (het) winnen (van de wedstrijd).

beginnen met + infinitief

Hanna begint met (het) bakken (van cupcakes).

bezig zijn met + infinitief

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Argumentselectie*

Werkwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt de wedstrijd te winnen.

beginnen te + infinitief

Hanna begint cupcakes te bakken.

bezig zijn (om) te + infinitief

Hanna is bezig cupcakes te bakken.

aan het + infinitief + zijn

Naamwoordelijk

op het punt van + infinitief + staan

...op het punt van (het) winnen (van de wedstrijd).

beginnen met + infinitief

Hanna begint met (het) bakken (van cupcakes).

bezig zijn met + infinitief

Hanna is bezig met (het) bakken (van cupcakes).

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Argumentselectie*

Werkwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt de wedstrijd te winnen.

beginnen te + infinitief

Hanna begint cupcakes te bakken.

bezig zijn (om) te + infinitief

Hanna is bezig cupcakes te bakken.

aan het + infinitief + zijn

Hanna is cupcakes aan het bakken.

Naamwoordelijk

op het punt van + infinitief + staan

...op het punt van (het) winnen (van de wedstrijd).

beginnen met + infinitief

Hanna begint met (het) bakken (van cupcakes).

bezig zijn met + infinitief

Hanna is bezig met (het) bakken (van cupcakes).

aan het + infinitief + gaan/slaan

Hanna slaat aan het bakken (van cupcakes).

Vervolgonderzoek: *Coercion-effecten*

Werkwoordelijk

Naamwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

op het punt van + infinitief + staan

beginnen te + infinitief

beginnen met + infinitief

bezig zijn (om) te + infinitief

bezig zijn met + infinitief

aan het + infinitief + zijn

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Coercion-effecten*

Werkwoordelijk

Naamwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt (cupcakes) te bakken.

op het punt van + infinitief + staan

*Hanna staat op het punt van (het) bakken (van cupcakes).

beginnen te + infinitief

beginnen met + infinitief

bezig zijn (om) te + infinitief

bezig zijn met + infinitief

aan het + infinitief + zijn

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Coercion-effecten*

Werkwoordelijk

Naamwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt (cupcakes) te bakken.

op het punt van + infinitief + staan

*Hanna staat op het punt van (het) bakken (van cupcakes).

beginnen te + infinitief

Toen begon ze te winnen.

beginnen met + infinitief

??Toen begon ze met winnen,

bezig zijn (om) te + infinitief

bezig zijn met + infinitief

aan het + infinitief + zijn

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Coercion-effecten*

Werkwoordelijk

Naamwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt (cupcakes) te bakken.

op het punt van + infinitief + staan

*Hanna staat op het punt van (het) bakken (van cupcakes).

beginnen te + infinitief

Toen begon ze te winnen.

beginnen met + infinitief

??Toen begon ze met winnen,

bezig zijn (om) te + infinitief

Ze was bezig om te winnen.

bezig zijn met + infinitief

?Ze was bezig met winnen.

aan het + infinitief + zijn

aan het + infinitief + gaan/slaan

Vervolgonderzoek: *Coercion-effecten*

Werkwoordelijk

Naamwoordelijk

op het punt staan (om) te + infinitief

Hanna staat op het punt (cupcakes) te bakken.

op het punt van + infinitief + staan

*Hanna staat op het punt van (het) bakken (van cupcakes).

beginnen te + infinitief

Toen begon ze te winnen.

beginnen met + infinitief

??Toen begon ze met winnen,

bezig zijn (om) te + infinitief

Ze was bezig om te winnen.

bezig zijn met + infinitief

?Ze was bezig met winnen.

aan het + infinitief + zijn

Ze was aan het winnen.

aan het + infinitief + gaan/slaan

*Ze ging aan het winnen.

Vervolgonderzoek

30	Aspect
30.1	Aspect van werkwoorden
30.1.1	Aspectuele kenmerken van werkwoorden
30.1.1.1	Eindpunt
30.1.1.2	Tijdsduur
30.1.1.3	Verandering
30.1.1.4	Indeling in situatietypen
30.1.2	Situatietypen
30.1.2.1	Toestanden
30.1.2.2	Activiteiten
30.1.2.3	Eindpuntgebeurens
30.1.2.4	Puntgebeurens
30.1.2.5	Semelfactieven
30.1.3	Aspectuele voorvoegsels
30.2	Aspect van constructies
30.2.1	Aspectuele kenmerken van constructies
30.2.1.1	Fasen
30.2.1.2	Interactie tussen het aspect van constructies en werkwoorden
30.2.2	Constructies met een houdings- of bewegingswerkwoord
30.2.2.1	<i>Zitten/staan/liggen/lopen + te + infinitief</i>
30.2.2.2	<i>Zitten/staan/liggen + voltooid deelwoord</i>
30.2.2.3	<i>Op het punt staan + (om) te/van (te) + infinitief</i>
30.2.3	Aan het-constructies
30.2.3.1	<i>Aan het + infinitief + zijn</i>
30.2.3.2	<i>Aan het + infinitief + gaan/slaan/zich zetten/(ge)raken/komen</i>
30.2.3.3	<i>Aan het + infinitief + brengen/maken/krijgen/zetten</i>
30.2.3.4	<i>Aan het + infinitief + blijven/houden</i>
30.2.3.5	<i>Aan de + werkwoordstam + matrixwerkwoord</i>
30.2.4	Aspectuele werkwoorden
30.2.4.1	<i>Beginnen/starten te/met + infinitief</i>
30.2.4.2	<i>Gaan + infinitief</i>
30.2.4.3	<i>Komen te + infinitief</i>
30.2.4.4	<i>Blijven + infinitief</i>
30.2.4.5	<i>Door/Verder(gaan met + infinitief)</i>
30.2.4.6	<i>Ophouden/Stoppen te/met + infinitief</i>
30.2.4.7	<i>Plegen te + infinitief</i>
30.2.5	Overige aspectuele constructies
30.2.5.1	Constructies met <i> bezig </i>
30.2.5.2	<i>En maar + infinitief</i>
30.2.5.3	<i>Worden + zelfstandig/bijvoeglijk naamwoord</i>
30.3	Aspect van de zin
30.3.1	Aspectuele kenmerken van zinnen
30.3.1.1	Terminatief en duratief
30.3.1.2	Het aspect van de zin als rekensom
30.3.1.3	Overige (kenmerken van) zinsdelen met aspectueel effect
30.3.2	Werkwoordstijden en aspect
30.3.2.1	Onvoltooid tegenwoordige tijd
30.3.2.2	Onvoltooid verleden tijd
30.3.2.3	Voltooid tegenwoordige tijd
30.3.2.4	Voltooid verleden tijd
30.3.3	Bepalingen met aspectueel effect
30.3.3.1	Ruimtelijke bepalingen
30.3.3.2	Tijdsbepalingen

Bedankt voor de aandacht.

Universiteit
Leiden

